

Musiikkialan osaaminen on paljon muutakin kuin musiikkia

9.9.2026

Musiikkialasta puhuttaessa huomaamme yleensä ensimmäisenä sen, mikä näkyy ja kuuluu: artistit, biisit, keikat ja yleisön fiilikset kaiken tämän ympärillä. Se, mitä media tai sosiaalinen media näyttää, on kuitenkin vain jäävuoren huippu. Jokaisen menestyvän artistin julkaisun, konsertin tai tapahtuman taustalla toimii joukko ammattilaisia, joiden osaaminen vaikuttaa ratkaisevasti siihen, kuinka pitkälle itse musiikki lopulta kantaa.

Musiikin liiketoiminnallinen murros on synnyttänyt tarpeen uudenlaiselle osaamiselle, jossa luova työ, teknologia ja kaupallinen ajattelu yhdistyvät. Musiikkibisnes ei ole enää vain artisteja, levy-yhtiöitä ja keikkajärjestäjiä, vaan laaja kansainvälinen ekosysteemi, jossa toimivat muun muassa digitaaliset palvelut, oikeuksienhallinnan organisaatiot, musiikkikustantajat, jakelijat, managerit sekä data- ja teknologiayritykset (Rosenblatt, 2024).

Managerointi, markkinointi ja viestintä, tapahtumatuotanto, tekijänoikeudet, sopimukset, kansainvälinen liiketoiminta, data-analytiikka ja digitaaliset alustat ovat kaikki osa tämän päivän musiikkibisnestä. Samalla alan toimintaympäristö muuttuu nopeasti. Teknologinen kehitys, kuluttajakäyttäytymisen muutokset ja globaalit digitaaliset palvelut vaikuttavat sekä musiikin löytämiseen ja kuluttamiseen että siihen, miten musiikilla rakennetaan liiketoimintaa. Siksi musiikkialan osaamisesta puhuttaessa meidän pitäisi puhua musiikillisen osaamisen rinnalla entistä enemmän myös liiketoimintaosaamisesta.

Suomalaisen musiikkialan kasvun ja kansainvälistymisen keskeisiksi edellytyksiksi on tunnistettu liiketoimintaosaamisen, verkostojen, yhteistyön ja kansainvälisen toimintaympäristön ymmärtämisen vahvistaminen (Music Finland, 2022). Kansallisessa luovan talouden kasvustrategiassa osaaminen ja

ennakointi, ekosysteeminen yhteistyö sekä viennin edistäminen on nostettu keskeisiksi kasvun mahdollistajiksi (Työ- ja elinkeinoministeriö & Opetus- ja kulttuuriministeriö, 2025). Musiikkialan kasvustrategiatyössä on lisäksi tunnistettu tarve vahvistaa erityisesti kansainvälistymiseen liittyvää liiketoimintaosaamista, mentorointia ja verkostoja (Music Finland, 2022).

Toimintaympäristö muuttuu – osaamisen on muututtava mukana

Suomessa on korkeatasoista musiikillista osaamista, kiinnostavia artisteja, tekijöitä, yrityksiä ja vahva musiikkikulttuuri. Kansainvälisen menestyksen näkökulmasta hyvä musiikki on kuitenkin vasta lähtökohta. Tarvitaan myös ihmisiä, jotka ymmärtävät, mitä hyvälle musiikille voidaan tehdä.

Miten artistille rakennetaan pitkäjänteistä uraa? Miten tunnistetaan oikeat markkinat ja kumppanit? Miten kansainväliset sopimukset, oikeudet ja ansaintalogiikat toimivat? Miten dataa hyödynnetään päätöksenteossa? Miten yleisöjä rakennetaan digitaalisissa ympäristöissä? Entä miten suomalainen tekijä tai yritys löytää oman paikkansa kansainvälisessä musiikkialan arvoketjussa? Nämä kysymykset eivät ole enää musiikillisen tekemisen ympärillä olevaa tukitoimintaa. Ne ovat keskeinen osa ammattimaista musiikkialaa.

Globaalit äänitemarkkinat ovat kasvaneet suoratoiston vetäminä. IFPI:n mukaan maailmanlaajuiset äänitetulot kasvoivat 6,4 prosenttia vuonna 2025, ja maksullinen suoratoisto oli jälleen keskeinen kasvun ajuri (IFPI, 2026). Tekijänoikeuskorvausten puolella CISAC raportoi tekijöille tilitettyjen maailmanlaajuisten korvausten kasvaneen 6,6 prosenttia vuonna 2024. Digitaaliset korvaukset kasvoivat samana vuonna 11,2 prosenttia (CISAC, 2025). Suomessa digitaalisen myynnin osuus äänitemyynnistä oli vuonna 2024 93 prosenttia (Musiikkituottajat – IFPI Finland ry, 2025).

Digitalisaatio on muuttanut myös sitä, miten musiikkia löydetään, markkinoidaan ja kaupallistetaan. Soittolistat, algoritmit ja analytiikka vaikuttavat musiikin löydettävyyteen, ja alan toimijat hyödyntävät yhä enemmän dataa päätöksenteossa (Rosenblatt, 2024). Tämä kehitys tarkoittaa, että musiikkialan toimintaympäristö on lähtökohtaisesti kansainvälinen. Samalla myös musiikkialan ammatilliset roolit muuttuvat. Alan tehtävissä voivat yhdistyä luovuus, liiketoiminta, teknologia, viestintä, oikeuksienhallinta ja verkostot (Rosenblatt, 2024). Tulevaisuuden osaajalta ei välttämättä odoteta kaiken hallitsemista, mutta hänen täytyy ymmärtää kokonaisuutta riittävän hyvin tunnistaakseen oman roolinsa siinä.

Kansainvälisyys ei ala lentokentältä

Musiikkialan kansainvälistymisestä puhuttaessa ajatellaan helposti vientiä: suomalainen artisti, yhtye, säveltäjä tai yritys menestyy ensin Suomessa ja lähtee sen jälkeen maailmalle. Tämän päivän musiikkibisneksessä jako kotimaisen ja kansainvälisen toiminnan välillä ei kuitenkaan ole näin yksinkertainen.

Digitaaliset jakelu- ja suoratoistopalvelut tekevät musiikista maailmanlaajuisesti saatavaa ja mahdollistavat tekijöille pääsyn kansainvälisille yleisöille ja markkinoille. Myös digitaaliseen jakeluun, oikeuksienhallintaan ja

korvausten tilittämiseen osallistuvat toimijat voivat sijaita eri maissa (Rosenblatt, 2024).

Kansainvälisyys ei siksi ole vain päämäärä. Se on osa ammattitaitoa. Se tarkoittaa kykyä toimia kansainvälisissä verkostoissa, rakentaa luottamusta ja kumppanuuksia, ymmärtää erilaisia markkinoita ja toimintakulttuureja sekä tunnistaa mahdollisuuksia nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Hiltusen (2023) kyselyyn vastanneet kansainvälisellä kentällä toimivat musiikintekijät korostivat muun muassa verkostoitumistaitoja, englannin kielen osaamista, bisnesymmärrystä ja urasuunnittelua. Verkostoja ei kuitenkaan rakenneta hetkessä. Niitä syntyy kohtaamisista, yhdessä tekemisestä ja siitä, että ihmisillä on mahdollisuus päästä osaksi alan toimintaa jo osaamisensa kehittymisen aikana.

Suomalaisen musiikkiviennin kokonaisarvo oli vuonna 2024 lähes 150 miljoonaa euroa, ja merkittävä osa viennistä muodostui musiikkiin liittyvistä palveluista, teknologiasta ja digitaalisista ratkaisuista (Music Finland, 2025). Kansainvälistyminen tapahtuu siis yhä useammin verkostojen, digitaalisten alustojen ja yhteistyömallien kautta.

Tulevaisuuden tekijöitä ei rakenneta luokkahuoneessa yksin

Jos musiikkiala muuttuu nopeasti, koulutuksella on väistämättä haastava tehtävä. Sen pitäisi antaa opiskelijoille riittävän vahva perusta, mutta samalla valmistaa heitä toimintaympäristöön, jonka osaamistarpeet muuttuvat jatkuvasti. Musiikkibisneksen koulutuksen suunnittelussa tämä tarkoittaa myös sellaisten joustavien osaamiskehysten rakentamista, joissa huomioidaan opiskelijoiden erilaiset uratavoitteet ja ammatillisen onnistumisen muodot (Timewell, 2024). Tätä tehtävää koulutusorganisaatiot eivät voi ratkaista yksin. Tarvitaan pitkäjänteistä yhteistyötä koulutuksen, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan sekä elinkeinoelämän välillä. Musiikkialan yrityksillä, ammattilaisilla ja organisaatioilla on jatkuva kosketus siihen, miten markkina muuttuu ja millaisia uusia osaamistarpeita syntyy. Koulutuksella puolestaan on mahdollisuus rakentaa tästä tiedosta systemaattista osaamista ja antaa uusille tekijöille ympäristö, jossa sitä voidaan kehittää.

Hiltusen (2023) selvityksessä nostetaan musiikintekijäkoulutuksen kehittämiskeinoina esiin työelämäyhteydet, kansainväliset vierailijat, mentorointi, yhteiskirjoittamistehtävät ja biisileirit. Vartiaisen (2026) musiikkipedagogien ja musiikin aineenopettajien koulutusta koskevassa selvityksessä puolestaan korostuvat koulutuksen työelämävastaavuus, verkostoitumisen tukeminen sekä opettajankoulutuksen kehittämis- ja täydennyskoulutustarpeet. Kansainvälistä osaamista on vaikea oppia vain teoriassa. Tarvitaan mahdollisuuksia kohdata ihmisiä, rakentaa verkostoja, työskennellä todellisten projektien parissa ja nähdä käytännössä, miten musiikkibisnes toimii Suomen rajojen ulkopuolella.

Koulutuksen pitäisi rakentaa kokonaisuuden

ymmärtäjiä

Musiikkibisneksen tulevaisuuden tekijät -hankkeessa kehitetään ja pilotoidaan yhteistyössä alan toimijoiden kanssa uudenlaista, kansainvälisesti suuntautunutta musiikkiliiketoiminnan koulutusmallia. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa musiikkiliiketoiminnan osaamista sekä rakentaa yhteyksiä alan kotimaisiin ja kansainvälisiin toimijoihin (Seinäjoen ammattikorkeakoulu, 2026).

Etelä-Pohjanmaan liiton, Rytmi-Instituutin, Selmu ry:n ja SEAMKin musiikkibisneksen hanketiimiä yhteiskehittämismatkalta (kuva: Katja Jaskari).

Musiikkibisneksessä menestyminen edellyttää kykyä hahmottaa ekosysteemiä: kuka luo arvoa, missä se syntyy, miten se liikkuu ja millaisia toimijoita tarvitaan viemään musiikki tekijältä yleisölle. Kun kokonaisuus ymmärretään, myös oman osaamisen ja oman ammatillisen roolin tunnistaminen helpottuu. Kaikkien ei

tarvitse olla artisteja. Eikä kaikkien tarvitse olla managereita, markkinoijia, tuottajia, juristeja tai data-analyytikkoja. Musiikkiala tarvitsee erilaisia osaajia ja ennen kaikkea ihmisiä, jotka osaavat toimia yhdessä.

Tulevaisuutta ei ennusteta, se rakennetaan

Musiikkialan tulevaisuutta on vaikea ennustaa. Teknologia muuttuu, uusia palveluita syntyy, vanhoja liiketoimintamalleja haastetaan ja tavat löytää, tehdä ja kuluttaa musiikkia kehittyvät jatkuvasti. Juuri siksi koulutuksen tehtävä ei voi olla valmistaa ihmisiä vain tämän päivän tehtäviin. Tarvitsemme osaajia, joilla on kyky oppia uutta, ymmärtää muutosta ja toimia ympäristössä, jossa luovuus, teknologia ja liiketoiminta kohtaavat. Tarvitsemme myös ihmisiä, jotka uskaltavat rakentaa yhteyksiä Suomen ulkopuolelle ja nähdä suomalaisen musiikkialan osana kansainvälistä kokonaisuutta.

Suomalaisen musiikkialan kasvun kannalta kansainvälistyminen on keskeinen mahdollisuus, mutta sen hyödyntäminen edellyttää uusia toimintamalleja, yhteistyötä ja osaamisen vahvistamista (Music Finland, 2022). Kansainvälisessä toiminnassa tarvitaan muun muassa verkostoitumis- ja kielitaitoa, bisnesymmärrystä, oikeuksienhallinnan tuntemusta sekä kykyä hyödyntää digitaalisia palveluja ja dataa (Hiltunen, 2023; Rosenblatt, 2024).

Musiikkialan tulevaisuus ei muodostu sattumalta eikä yksittäisten menestystarinoiden varaan. Se rakentuu osaamisesta, verkostoista, rohkeudesta kokeilla uutta sekä kyvystä yhdistää luovuus ja liiketoiminta. Jos haluamme suomalaisen musiikkialan menestyvän myös tulevaisuudessa, meidän on investoitava ihmisiin, jotka tekevät sen mahdolliseksi. Tulevaisuuden tekijät eivät synny sattumalta. Heille rakennetaan osaamista, verkostoja ja mahdollisuuksia kasvaa yhdessä alan kanssa.

Musiikkibisneksen tulevaisuuden tekijät -hanke on Euroopan unionin osarahoittama. Hanke toteutetaan 1.2.2026–31.1.2028, ja sen toteuttaja on Seinäjoen ammattikorkeakoulu.

Katja Jaskari
Senior Project Manager (TKI), hyvinvointi ja luovuus
Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Kirjoittaja on digitaalisen kulttuurin FM, kulttuurituottaja YAMK, AmO, AmE, tapahtumatuotannon asiantuntija, liiketoiminnan ja luovien alojen kehittäjä sekä jatkuvan oppimisen edistäjä.

Kimmo Valtanen
Asiantuntija, Musiikkibisneksen tulevaisuuden tekijät -hanke
Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Kirjoittaja on KTM ja musiikkiliiketoiminnan asiantuntija.

Lähteet

CISAC. (2025). *Global collections report 2025: Music highlights.* IFPI.

https://www.cisac.org/cisac-global-collections-report-2025

Hiltunen, R. (2023). *Koulutuksesta kasvua biisivientiin! Musiikintekemisen opetuksen tarjonta, haasteet ja mahdollisuudet kansainvälistymisen näkökulmasta*. Suomen Musiikintekijät. https://helda.helsinki.fi/items/ee5ba6d8-d4be-4217-97c0-acd471a22235

IFPI. (18.3.2026). *Global Music Report 2026: Global recorded music revenues grew 6.4% as record companies drive innovation and invest in artists in a rapidly evolving market*. https://www.ifpi.org/global-music-report-2026-global-recorded-music-revenues-grow-6-4-as-record-companies-drive-innovation/

Music Finland. (9.5.2022). *Musiikkialan tilannekuva nostaa esille viennin ja kasvun pullonkaulat*. https://musicfinland.fi/fi/ajankohtaista/musiikkialan-tilannekuva-nostaa-esille-viennin-ja-kasvun-pullonkaulat

Music Finland. (18.9.2025). *Musiikkiviennin arvo 2024*. https://musicfinland.fi/fi/tutkimukset/musiikkiviennin-arvo

Musiikkituottajat – IFPI Finland ry. (19.3.2025). *Suomen äänitemarkkinat 2024: Global Music Report 2025* [PowerPoint slides]. https://ifpi.fi/app/uploads/2025/03/Vuoden-2024-Suomi-GMR-aanitemarkkinat-final.pdf

Rosenblatt, B. (2024). *The global digital music landscape: An overview of distribution, copyright, and rights administration for music in the digital age*. World Intellectual Property Organization. https://www.wipo.int/cooperation/en/docs/digital-music-landscape.pdf

Timewell, A. (2024). Music business education in the global creative industries: Curriculum design, inclusive practice and measures of success. *International Journal of Music Business Research, 13*(1), 3–16. https://doi.org/10.2478/ijmbr-2024-0001

Työ- ja elinkeinoministeriö, & Opetus- ja kulttuuriministeriö. (2025). *Luovan talouden kasvustrategia 2025–2030* (Valtioneuvoston julkaisuja 2025:61). Valtioneuvosto. https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-592-4

Vartiainen, L. (2026). *Musiikkialan opettajuus muutoksessa: Musiikkipedagogien ja aineenopettajien näkemyksiä työelämätarpeista ja koulutuksen kehittämisestä*. Tutkimuksia 2342–9321, nro 12 . Centria-ammattikorkeakoulu. https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2026030317543